

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Rugpjūčio-August 4 d., 1932

No. 183

Indianoje susišaudė neunijistai kasėjai ir unijistų pikietai

Vienas unijistas nušautas; 4 abiejų pusių sužeisti; pasiųsta kariuomenė

Indianapolis, Ind., rugp. 3.—Prie Dixie Bee kasyklų, Vigo apskrityje, Indiana, įvyko susišaudymas tarp pikietuojančių unijistų angliakasių ir neunijistų, kurie kasykloje dirba. Neunijistų bursys siekė 60 vyrų; unijistų daug didesnis. Nuo kulokos krito vienas pikietuojančių, sužeisti keturi neunijistai ir 4 unijistai. Susišaudymas nusitęsė apie 8-ias valandas.

Ryšį su tuo įvykiu, Indiana gubernatorius pasiuntė į kasyklas Indianos milicijos būrį siekiantį 1,000 vyrų, šešius orlaivius ir paliejoje srityje paskelbė karą stovį.

Tikisi, kad Ill. angliakasiai algų sutartį priims

Benton, Ill., rugp. 3.—Illinois ir United Mine Workers of America viršininkai pareiškė, kad šeštadienį angliakasiai greičiausiai priims naują \$5 algos sutartį, kurią dvi savaites tam atgal sudarė unijos atstovų ir operatorių konferencija. Šeštadienį įvyks referendumas. Įsitikinimą viršininkai pamatuoja tuo, kad Lewis, United Mine Workers of America pirmininkas kalbėjo į 10,000 angliakasių Franklin kauntėj ir jo kalbą už sutarties priėmimą buvo prielankiai priimta.

Paraguajus sutinka atiduoti Gran Chaco ginčą arbitracijai

Geneva, Šveicarija, rugp. 3.—Paraguajaus vyriausybė pranešė Tautų Sąjungai, kad ji sutinka atiduoti ginčą su Bolivija del Gran Chaco arbitracijos teismui. Dabar Tautų Sąjunga laukia Bolivijos nuomonės. Haagos teismas yra pasiruošęs tuojau pradėti ginčą risti. Tuo tarpu mobilizacija Paragvajuje eina labai smarkiai. Į kareivių eiles nori įstoti ir moterys.

Vokietija atmetė Lenkijos skundą prieš atstovą Rintelen

Berlynas, Vokietija, rugp. 3.—Lenkijos atstovas Berlyne pasiskundė Vokietijos užsienių reikalų ministerijai, kad Vokietijos atstovas Varšuvoje Baronas Emil von Rintelen nuplėšė ambasados kiemę iškabintą Lenkijos vėliavą ir pareikalavo jo atšaukimo. Vokietija, tačiau skundą atmetė.

Chicago ir aplinkiniai federalis orų būras šiai dienai pranašauja:

Giedra; mažai permainingos temperatūros; nepastovus vėjas.

Vakar temperatūra buvo 71-76 laipsniai.

Saulė teka 5:46; leidžiasi 8:06.

Politinės riaušės vėl siaučia visoje Vokietijoje, 3 žuvo

Tarp nušautųjų senelis socialdemokratas, palikęs 10 vaikų našlaičiais

Berlynas, rugp. 3.—Per kurį laiką maž-daug apimusi Vokietija vėl pradėjo aidėti hitlerininkų ir komunistų revoliucijų šūviais. Politinės riaušės atsinaujino visu smarkumu ir pirmą dieną atėmė tris gyvybes. Karaliaučiuje komunistai atsimokėdami hitlerininkams už komunistų vado namų sprogdinimą, kuriame vadas žuvo, apšaudė jų susirinkimą. Vienas buvo nušautas, o keli subadyti peiliais.

Zweibruckene hitlerininkai nušovė senelį socialdemokratą, dešimties vaikų tėvą, kuris laikė komunistų-hitlerininkų šaudymosi ejo šaligatviu.

Olendorfe nuo "nacių" kulku žuvo reichsbanneris, Frankfurtam Main komunistai išdaužė Vengrijos atstovybės langus, protestuodami už dviejų komunistų vadų pakorimą Budapešte.

Frensheim policija areštavo 200 "nacių" armijos narius, kurie mėgino susigriebti su komunistais.

O Vokietijos apsaugos ministeris gen. Kurt Von Schleicher, kuris skaitomas tvirtiausiu Von Papeno kabinete šulu, anot laikraščio Zwölf Uhr Abendblatt, pareiškė, kad Adolf Hitleriui, kaip vadui, "reikia atiduoti pagarbą"—nes visi jo pasekėjai yra "įkvėpti pasiryžimu ir giliu įsitikinimu". Pridūrė, kad su tokia jėga reikia būtina susidėti.

Kanados policija buožėmis išvaikė bedarbių armiją

Ottawa, Kanada, rugp. 3.—Ottawos miesto policija, apsiginklavusi buožėmis, išvaikė 500 bedarbių minią, kuri, J. V. veteranų armijos pavyzdžiu, susirinko reikalauti pašalpos. Keli bedarbiai buvo sunkiai sužeisti.

Siunčia Meksikos kariuomenę prieš riaušėninkus

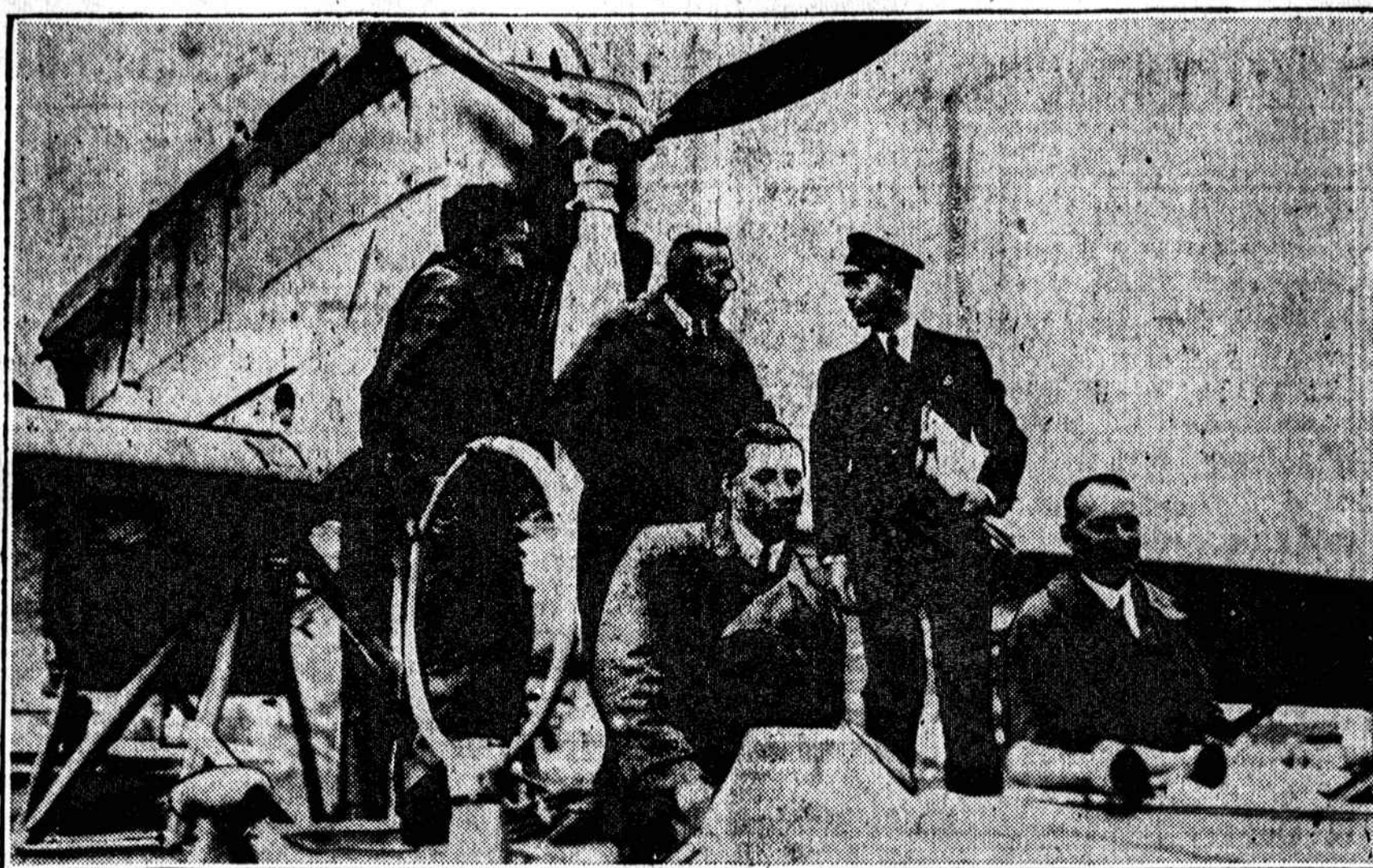
Meksikos Miestas, rugp. 3.—Iš Torreon praneša, kad šiam mieste susiginėjo ispanai su meksikiečiais ir ginčas priėjo prie susišaudymo. Riaušėninkus malšinti pasiųsta kariuomenė. Meksikiečiai apkaltino ispanus sudergus Meksikos varbą.

Reikalauja iš kalėjimo paleisti Mooney

Worcester, Mass., grup. 3.—Masachusetts valstijos darbo federacijos konvencija priėmė rezoliuciją, kurioje reikalauja California valstijos gubernatoriaus Rolph iš San Quentin kalėjimo paleisti už bombos sprogdinimą nuteistą Thomas J. Mooney.

Nusizudė buvęs banko kasierius

Litchfield, Ill., rugp. 3.—De finansinių sunkumų nusizudė buvęs State Bank of Farmville kasierius Elbert Ball. Buvęs 55 metų amžiaus.

[A. M. P. & A. Photo]

Gert von Roth ir kap. Wolfgang, von Gronau (abu sėdi), vokiečių aviatoriai, kurie iš Vokietijos per Kanadą atskrido į Chicago. Stovi (iš kairės į dešinę): Franz Hach bei Fritz Albrecht (abu laikunai) ir F. Jensen, Kanados valdininkas.

Negalėdami įsteigti stovyklos veteranų bonų armija krinka

Coronerio "jury" paskelbė, kad policininkai nušovė V. Jušką ir E. Carlsoną apsigindami.

Washington, D. C., rugp. 3.—Iš Washingtono prašalinta ir nelabai prielankiai sutikta Maryland, Virginia ir Pennsylvania valstijose, veteranų bonų armija nutarė išsiskirstyti.

Armijos vadas Walter W. Waters paskelbė, kad nacionalinė stovykla nebus įsteigta, nes nėra tam galimybės. Jis patarė veteranams išsiskirstyti į savo valstijas ir ten įsteigti stovyklas. Tokiu būdu manoma daugiau atsiekti ir veteranams gyvenimo sąlygos bus daug palankesnės. Svarbiausia armijos išsiskirstymo priežastis yra maisto, tinkamų pastogių ir vandens trūkumas. Be to, pastutiniu laiku stovyklose pasirodė ligos.

Washington tū tarpu coronerio "jury", tyrinėjusi priežastis, privedusias prie V. Juškos ir E. Carlsono mirties pareiškė, kad policistai juos nušovė apsigindami.

J. V. dalyvaus ekonominėje konferencijoje

Washington, D. C., rugp. 3.—Užsienių reikalų departamentas paskelbė, kad J. V. siųs delegaciją į tarptautinę ekonominę ir monetarinę konferenciją. Karo skolų ir reparacijų klausimai nėra įtraukti dienotvarkėn.

Vokietija ir Šveicarija sudarė prekybos sutartį

Geneva, Šveicarija, rugp. 3.—Vokietija ir Šveicarija sudarė prekybos sutartį, kuri suteikia Šveicarijai tam tikrų lengvatų ir padidina jos importus Vokietijon.

40 ugniagesių apalpo laike teatro gaisro

Montreal, Kanada, grup. 3.—Čia užsidegė senas kinomato grafas Theatre Francois, kuriame buvo apie 300 publikos. Pelnika nekilo, bet apie 40 ugniagesių apalpo nuo dumų, gaisrą begesindami.

Tariasi penkių darbo dienų savaitės reikalu

Washington, D. C., rugp. 3.—Washingtono tebeina pasikalbėjimai tarp administracijos ir bedarbių šelpimo organizacijų atstovų trumpesnės darbo savaitės reikalu. Planuojama gauti visų valstijų gubernatorių konferencija. Pasiūlymo šalininkai mano, kad penkių darbo dienų savaitės įvedimas visose pramonės šakose suteiktų darbo 3,000,000 bedarbių.

200 mylių Mandžurijos apsemta vandeniu

Harbin, Mandžurija, rugp. 3.—Mandžurijoje paskutiniu laiku siautė smarkios audros ir lijo. 21 dieną be pertraukos. Dabar virš 200 mylių teritorijos yra apsemta išsiliejusių upių ir ežerų. Kraštas atrodo kaip didelė jūra. Audros išnaikino tukstančius mylių pasėlius, o šimtai tukstančių ukininkų palikę be pastogių panikos paimti bėga į kalnuotas vietas. Kur pirma eidavo traukinių linijos, dabar susisiekiami didokais laivais.

Pennsylvania reikalauja \$10,000,000 pasokolos iš R. F. C.

Washington, D. C., rugp. 3.—Pennsylvania valstijos gubernatorius Gifford Pinchot kreipėsi į rekonstrukcijos finansinę korporaciją reikalaujamas \$10,000,000 pasokolos bedarbių reikalams. Pennsylvaniajoje yra 1,250,000 visai neturinčių darbų.

Brazilija stengiasi užimti sukilėlių tvirtoves

Rio De Janeiro, Brazilija, rugp. 3.—Kaip praneša vyriausybės komunikatas, federalinė kariuomenė nugalėjo sukilėlių pulką Mantiquera kalnuose ir užėmė Mantiquera geležinkelio liniją. Dabar kariuomenė eina į Cruzeiro—strateginiu atžvilgiu svarbią geležinkelio stotį.

Seymour, Ind., rugp. 3.—3 vaikai beždaižiai netoliese užtikto krumuose paslėptus dviejų užmuštų vyrų lavonus. Spėjama, kad tai gengsterių darbas.

Azijoje niauikiasi naujo Japonijos ir Kinų karo debesys

Japonija grąšina naudoti jėgą prieš Kinijoje augantį japonų prekių boikotą

Tokio, Japonija, rugp. 3.—Tolimuose rytuose vėl niauikiasi karo debesys. Kiek laiko atgal likviduotas Kinijos-Japonijos karas gali atsinaujinti. Per kurį laiką Kinijos-Japonijos santykiai šlubavo ir vietoje dabar naudojamų įvairių protesto notų gali pradėti kalbėti ginklai.

Japonijos užsienių reikalų ministerija paskelbusi, kad dabar Kinijoje, daugiau negu prieš Shanghaijaus karą, boikotuojami Japonijos produktai ir tokiai padėčiai susidarius. Japonija planuoja panaudoti atitinkamus žinksnius. Ministerija pridūrė, kad šiuo kartu Japonija nepasitenkins Shanghaiu, bet eis tiesiai į Nankingą, Kinijos sostinę.

Prie ginčų paastrinimo prisidėjo Kinų kariuomenės koncentravimas į Jeholą, kur ir japonai turi didoką jėgą. Dabar Mandžurija ir Kinija rieiasi dėl opiumo pajamų ir muitų. Japonija tvirtina, kad kinai per kurį laiką puldinėjo Mandžurijos pasienio punktus ir nors budavo atmušti, abi pusės visuomet panešdavo didelius nuostolius. Su padėtimi susipažinę ekspertai tvirtina, kad nereikės nustepti, jeigu mušiai prasidės už mėnesio laiko.

Sužeistas Bostono operos vedėjas Max Rabinoff

New York, rugp. 3.—Automobilio katastrofoje sunkiai sužeistas Bostono operos vedėjas Max Rabinoff. Katastrofa įvyko prie Spark Hill, N. Y. Kaltininkės buvusios dvi moteriškos, kurios važiuo kitu automobiliu.

Michigan policija ieško pagrobto mergaitės

Ludington, Mich., rugp. 3.—300 Michigan valstijos policijos ieško 17 metų mergaitės Evelyn Sanford, kuri spėjama buvo pagrobta ir nužudyta. Kidnaperiai esą du vyrai. Paskutinėmis žiniomis mergaitė atrasta išžaginta ir negyva.

Lietuvos Naujienos

Karvių melžėjas propaguoja Hitlerį

Klaipėda.—Prieš kelias dienas per Pagėgius dviračių pervažiuo apsilvilkęs hitlerininko uniforma Pikputėnų ukininko Barkovskio karvių melžėjas ir visą laiką važiuodamas rėkė "Heil Hitler". Jam "pitravėjo" paskui važiuodami kiti 4 vyrukal.

Britų imperijos ekonominė konferencija eina prie darbo

Ottawa, Kanada, rugp. 3.—Anglija ir Britų imperijos ekonominėje konferencijoje dalyvaujančios šalys pajėgė užglostyti skirtumus del muitų ir lengvatų klausimų ir dabar eina prie rimto darbo. Konferencijos tikslai yra: išstumti iš Anglijos rinkų Rusijos produktus; įsteigti imperijos banką prižiūrėti imperijos šalių prekybos balansus; laisvesnės imperijos rinkos Anglijos gaminams ir žemesni maitai imperijos ribose.

Iš J. V. kabineto rezignavo Lamont

Washington, D. C., rugp. 3.—Robert P. Lamont, chigagietis, prekybos ir pramonės ministeris Hooverio kabinete, pasitraukė iš vietos dėl biznio ir asmeniško reikalo. Jo vieton paskirtas automobilų fabrikantas R. D. Chapin iš Lansing, Mich.

Italijos fašistų akys nukreiptos į Afriką

Rymas, Italija, grup. 3.—Italija, kuri visuomet svajojo apie plėtojimąsi, dabar žiuri į Afriką, kur nori perimti iš Francijos Kameroną ir iš Portugalijos Angolos koloniją. Įgijusi tas kolonijas Italija turėtų išėjimą į Atlantiko jūrą.

Bremerhaven, Vokietija, rugp. 3.—Laivu Bremen į Vokietiją atplaukė Chicago majoras Anton Cermak. Planuoja aplankyti Pragę, Čekoslovakijos sostinę, iš kurios paeina ir Carlsbadą, Vokietijoje, kur gydysis. Be to, majoras ketina pasakyti keletą kalbų Pasaulinės Parodos reikalui.

Lietuvių Ekskursijos

Rugpjūčio 9 dieną laivu "Majestic" per Londoną.

Rugsėjo 7 dieną laivu "Manhattan" per Bremen.

Spalio 8 dieną laivu "Paris" per Havrą.

Važiuodami su Ekskursijomis gaunate pilną užtikrinimą turėti linksmybę ir smagią kelionę.
Informacijos ir reikalingus čekonei dokumentus prirengs

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 5 VAL.

SVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Kas dedasi mūsų padangėj

Nedarbas vis didėja. Fordas jau baigia paskutinius darbininkus atleisti. Leidžia ne dešėkams, ale tukstanciams. Tai daroma jau per paskutines tris savaites. Darbininkai paleidžiami ir jiems pasakoma, jog bus pasaukti atgal, kada reikės. O kada tas "reikės" ateis, tai niekas nežino.

Miestas turi surašęs 21,528 šeimās, kurios reikalingos pašalpos. Orderiai daugiau nebeduodami, nes įvairiems krautuviniams įsiskolinta apie milijonas dolerių. Tad dabar tam tikruose miesto punktuose įsteigta stotys, kur kas ryšas ir vakaras bedarbiams duodama pavalgyti. Į tas stotis visi turi eiti, — tiek dideli, tiek maži. Moterys su vaikėliu biriais turi klampoti pusėtiną kelią, kol gauna pavalgyti. Bet nieko nepadarysi, kuomet tokia tvarka.

Clark parke miestas pradėjo statyti žmonėms stovyklas iš audeklų, kadangi dangelis bedarbių nebenturi kur gyventi. Ta vieta atrodo lyg tikras karėvių logeris. Bedarbiai gyvena susikimę ir neturi net kur drabužių išsisukabti. Parko apylinkės gyventojai protestuoja, bet miesto tetašiai nepaiso. Tuo tarpu bedarbių krausymas iš butų vis hesiliauja. Tiesiog šurpu darosi, kai pamamai, kas bus, kada ateis žiema.

Detroit, Mich.

Kalbės Kun. M. X. Mockus

Nedėlio, rugpiučio 7 d., bus piknikas Beech-Nut Grove, Urbanto darže. Tame piknike sakys prakalbą kunigas M. X. Mockus ir kitai. Be to, bus skanių užkandžių ir gerimų, taipgi šokiai prie gero orkestro. Pikniko pradžia 12 val. dieną. Šokiai prasidės 2:30 val. po pietų. Rengia Laisvos Minties Darbininkų Draugija paramai kun. Mockaus, kuris labai daug kovojo prieš darbininkų klases parazičius, o dabar jis yra labai sunkioje medžiaginėje padėtyje. Įžanga tik 25c. ypatai.

Kviečiame visus ir visas atsilankyti ir išgirsti Mockaus prakalbą, o taipgi ir linksmai laiką praleisti.

Pasarga: Pikniko vieta randasi ant Middle Belt Rd. tarpe Michigan Ave. ir Ecorse Rd. Neturintieji automobilių, važiuokit gatvekariais ir busais Michigan Ave. iki Middle Belt Rd. — ten bus automobiliai, kuris nuveš pikniko vieton.

Automobiliais parankiausia važiuoti Michigan Ave. iki Middle Belt Rd. ir ten pasukti po kairei; apie pusantros mylios nuo Michigan Ave. (Rd.) rasiite pikniko vietą. L. M. D. D. Komitetas, pirm. Chas. Morkunas.

Lietuvos Kooperatyvai

Šių metų "Lietuvos Ūkininko" No. 2 tilpo straipsnis kooperacijos reikalais. Pačioje straipsnio pradžioje autorius cituoja Danų atstovo Lietuvai išsireiškimą: "rupinatės savo kooperatyvais, bet tikruosius kooperatyvus turėsite tik tuomet, kada jūsų kooperatyvai, kaip danų, žlugs tris kartus. Ketvirtu kartu turėsite kooperatyvus." Tokiu pareiškimu reikia susidomėti ir pažūrėti kaip Lietuvos kooperatyvai veikia ir kaip jie yra suorganizuoti. Ar istikrųjų Lietuvos kooperatyvai yra taip vedami, kad jie turės subyrėti vieną, du, tris kartus? Ar danų atstovo žodžiai yra teisingi? Kooperatyvai nerado pradžią Lietuvoje. Yra mažesnių ir didesnių kraštų už Lietuvą, kur kooperatyvai veikia metų metus ir kur jie apima daug platesnę dirvą už panašias organizacijas Lietuvoje. Delko nedirstelėti ir į kitų tautų kooperatyvų veikimą ir palyginti juos su Lietuvos kooperatyvais. Taip padarę greičiausiai pajęsime surasti Lietuvos kooperatyvų trukumus.

Paskutiniu laiku tuo atžvilgiu ypatingai aukštai iškilo Suomija. Suomijos kooperatyvų priešakyje stovi Pellerovs draugija. Į ją įeina pasižymėję advokatai, agronomai, ekonomai, knygvedžiai ir specialistai iš prekybos ir pramonės sričių. Pellerovs draugija yra netik Suomijos kooperatyvų sargu, bet ir jų mokytoju. Užlaiko specialę mokyklą, kurioje prie kooperacijos darbų priruošiami jauni aspirantai. Užlaiko mašinų taisy-mo specialistus, užlaiko nuolatinius kooperatyvų organizatorius, leidžia gerai vedamą žurnalą ir spausdina gana daug įvairių brošūrų, kurios yra platinamos visuomenėje. Advokatai suteikia patarimus įstatymų klausimuose. Pellerovs draugija nėra susiorganizavusi pelno tikslais. Dalį draugijos užlaikymo išlaidų padengia vyriausybė, dalį mokesčiai ir dalį pelnas iš žurnalo leidimo. Bendrai, drau-

Rugpiučio 7 d. Urbanto darže įvyks piknikas X. Mockaus naudai. Piknike Mockus pasakys prakalbą. Visi detroitiečiai yra kviečiami į pikniką. Įžanga tik 25 centai.

Rugpiučio 14 d. LSS. 116 kuopos piknikas įvyks Barkausko farmoj. Vieta labai graži ir randasi prie pat vandens. Tikietas kainuos tik 60 centų. Už tuos pačius pinigus bus duodami gardys pietūs. Tai pirmas kuopos parengimas. Komitetas deda visas pastangas, kad išvažiavimas būtų kuo pasekmiausias. Butinai atvykite į Barkausko farmą, kur kartu su kuopos nariais šauniai galėsite praleisti laiką. Piknikas arba išvažiavimas prasidės 11 val. ryto ir tęsis ligi vėlomos. —Pašalinis.

gijos išlaidos į metus siekia apie \$25,000. Kai kurie rašytojai tvirtina, kad Pellerovs draugija yra kopija Airijos Žemės Ūkio Draugijos, kurią suorganizavo Sir Horace Plunkett.

Gi Belgijoje kooperacijų veikimą tvarko visų kooperacijų atstovai, kurie sudaro vykdomąsias komisijas. Niekas nešėdrsta pasakyti, kad Airijos, Suomijos ar Belgijos kooperatyvai subyrės, nors jie dar nepasiekė tos išganingos ketvirtos stadijos.

Dabar eikime prie Lietuvos kooperatyvų. Kas veda Lietuvą kooperatyvus ir kas stovi jų priešakyje? Suomijos ir Airijos kooperatyvus veda rinktiniai žmonės, specialistai savo šakose. Lietuvoje —gi kooperatyvams diktuoja vienas asmuo. Tas pats asmuo skaito paskaitas apie kooperatyvus Lietuvos universitete. Danijos atstovas savo pastabą padarė ne be pamato.

Kur yra absoliutas, ten yra ir vergai. Žmones gali pavergti, bet jų mintys visuomet yra laisvos. Ar nekeista, kad užgėdėpau cituotas rašytojas nusišundžia apie tinkamų kooperatyvams darbininkų trūkumą? Jis rašo: "Lietuvos kooperatyvams trūksta tinkamų darbuotojų. Dėl tos priežasties gana tankiai pasikartoja išaikvojimai, klaidos ir darbo trukdymai." Aišku, kad darbininkų trūksta delto, kad kooperatyvų "diktatorių" nėra toleruojamas. Mokyto jaunimo Lietuvoje nestokuoja, bet vergais jis nenori būti.

Pažūrėkime kas atsitiktų Lietuvoje, jeigu kooperatyvai žlugtų nors vieną kartą. Kooperacinėms organizacijoms sugriuvus, nukentėtų tukstanciai, o keli pasipelnę. Tukstanciu sudėti centai subyrėtų į kelių asmenų kišenių. Antru kartu kuriant kooperatyvus, organizatoriams pastotų kelią tie keli asmenys. Jų rankose būtų stambi šalies prekyba. Jie turės ir milžinišką kapitalą, o kur kapitalas, į tą pusę linksta ir dauguma šalies valdininkų. Tokiu būdu, kooperatyvų žlugimas padarytų labai daug žalos tautai. Netik pasireikštų amžinas nepasitikėjimas į organizuotą veikimą, bet atsirastų tam tikri trustai, kurie kenktų kooperatyvams iš naujo įsikurti.

Tie faktai nėra iš pirmo išlaužti. Tame pačiame straipsnyje randame štai ką: "Centrų vadovai yra nekartą pasakę, kad b-vės neturi reikšmės, jos neprivalo turėti balso "aukštosios kooperacijos" reikaluose; centrai — yra viskas. Jie varo prekybą, jie tvarko kreditą, centrai atstovauja kooperatyvus, centrai renka kooperacijos tarybą ir tt."

Reiškia, pavienės kooperacijos teturi mažai reikšmės. Pasakykime, kad tamė jau nėra tiek daug blogo. Kartais pavienė organizacija savo užsipyrimu gali padaryti daug žalos centrui. Tačiau visi ekonomai sutinka, kad bešališkas kooperatyvų prižiurėjimas yra neabutinasis dalykas. Tame yra pasekmingų kooperatyvų paslaptis. Suomijos ekonomai pasakys, kad be Pellerovs draugijos jų kooperatyvai

negalėtų gyvuoti, nors būdami ir gerame tvirtame stovyje. Panašiai pasakys ir Airijos ekonomai.

Žmogaus prigimties negalima pakeisti. Teisingiausias žmogus yra teisingas ir palieka teisingu, jeigu pagundos valandoje arti stovi sargas. Pagunda Lietuvoje yra didelė. Rusų rango kultūra dar neįsigeravę, biurokratizmas išsivystęs iki aukščiausio laipsnio. Godumas pasigriebti yra itin didelis, nes prie centrų daroma milijoninė apyvaria. Todėl suprantama, kad tokiuose atvejuose butinai reikalingi budrys sargai. O kur jie? Absoliutizmas nubaido gabiusius, kurie yra pilnai kompetentiški tas sargų vietas užimti.

Smulkaus kredito problema Lietuvoje dar nėra pilnai išrišta. Dabartinis patvarkymas yra nukopijuotas nuo Rusijos, kuri į nukopijavo iš Francijos. Kaip Francijos, taip Rusijoje į smulkaus kredito reikalus perdaug kišosi vyriausybė. Panašiai ir Lietuvoje.

Lietuvoje be Reiffeiseno smulkaus kredito sistemos įvedimo tas klausimas nebus galutiniai sutvarkytas. Dabar Lietuvos laikraščiuose skaitome, kad iš keliolikos reikalaujančių, valdžia pajęgia paskolą suteikti tik vienam. Padalinimas dvarų ir kaimų pasiskirstymas į viensėdžius tik padidino smulkaus kredito reikalavimą, o valdžia, tuo tarpu, nepajęgė reikalavimą patenkinti, aiškindama, kad neturi iš ko paskolinti. Bet Reiffeiseno sistemą įvedus tą svarbų ekonominį reikalą būtų galima tuojau sutvarkyti. Neabejoju nei truputį, kad šiais laikais, ir amerikiečiai neatsisakytų teikti paskolas Lietuvos ūkiuinkams, žinodami, kad skolinus pagal Reiffeiseno sistemą, paskola ūkininkui yra tiek pat saugus investicijas, kaip pinigai su-dėti į J. V. paštą. Pagal Reiffeiseno sistemą suorganizuota klubai, Joniškyje ir Kupiškyje į metus laiko sukeltų užtektinai pinigų aprupinti paskolomis vieni joniškiečius, kiti kupiškiečius.

Prie ko mūsų išvados priveda? Lietuvos kooperatyvuose perdaug įsigalėjusios viršūnės, o patys kooperatyvai nu-grimzdę į perdaug egoistiškas vėžes. Kooperacijų pasisekimo paslaptis yra fraterna-

VARICOSE GYSLOS

Užgydomos Nauju Metodu

De operacijos ar iškirimo. De priverstinio poilsio. Šis paprastas gydymas namie leidžia jums atlikti savo reikalus kaip paprastai. Niekas neįsako, kad turėtumėte palikti savo priverstinį užsiėmimą. Todėl atliktinė. Emerald turi veikti taip greitai, kad išvengtų jūsų kojų žūdančią suvaržant autimias ir paliečiant visus skausmus, kad jūs išvengtumėte skausmo ir nelaimės. Tikrai tikrąsias lengvų miruodžių ir jums tūrai paribėn. Jūs atleiskitės nepasitenkimo jausmams. Jeigu įsitikinsite.

Kaip viena moteris į savaitę prarado 10 svarų

Mrs. Betty Lindsko, 18 Dayton rašo: "Aš varčiau Krusen, kad sumažintu svorį, ir netekau 10 svarų. Jis padarė ir žinau kaip jį ir rekomenduoti. SAVOJAI ir NEBENKŠTINGAI. Tikrai dūta šaunio. Krusen skaido kasdien vandenį ir prie paruošius — tai yra šaltas vanduo su citrinos rūgštimi ir druska. Šis vanduo išvalys jūsų kūną ir išvalys jūsų kūną. Jeigu jūs turite šią problemą, būtinai išbandykite Krusen. — Jūs turite išbandyti savo svorį. Žinodami, kad gautumėte Krusen Salsą Jeigu si pirma bunka netikėta jū, kad tai yra natūralus laidas, nusikentęsiu riebino — patiekal grąžinanti.

Garsinkitės Naujienose

Rugpiučio Kailių Išpardavimas

Mūsų 14-tas Metinis Kailių Išpardavimas parodo, kad jau de-lel mūsų išstarnavimo vienoj vietoj tiek ilgą laiką jums apsimokės atėiti ir apžiūrėti mūsų pasiulomas vertybes.

Mes taipgi darome visokius pataikymus ir remodeliavimą. Ši mėnesį mes vis dar imame tik-tai vasaros kaimas.

GOMBINER FUR CO.

6335 Stony Island Ave.

Tel. Hyde Park 3459

lizmas — visi dėl vieno ir vienas dėl visų.

Vienintelis šio straipsnio tikslas yra atriepti lietuvių į jų kooperatyvų reikalus. Be panašios į Suomijos Pellerovs organizacijos, Lietuvos kooperatyvams gresia pavojus. Jeigu Lietuvos viršūnės susidomėtų kooperatyvais, tiek, kiek jos domisi dailės rūmų statymu, už metų laiko kooperatyvams nebūtų galima nieko primesti. Susidomėjimas dailė yra labai pagėdaujamas dalykas, bet bū-tų gerai, jeigu broliai lietu-viai kiek daugiau susipažintų su vakarų ekonominių reika-lų vedimu ir susirupintų kiek daugiau savo kooperatyvais, kurie dabar yra lyg ir užsi-krėtę kaž kokia liga.

—D. B. Pratapas.

NAUJAS GRAZUS Radio

Baby Grand \$15.50
Radio
Jūs galite pirkti mokant po \$1 į savaitę.

10 tubų Radio gražiausia-ne kabi- \$39.00

Jos. F. Budrik

INCORPORATED
3417 So. Halsted St.
Telefonas BOULEVARD 4705
CHICAGO, ILL.

Nuolatinis Radio Progra-mas iš stoties WCFL 970 kilocycles nuo 1 iki 2 val. po piet dalyvaunant orkest-rai ir dainininkams.

ATYDA MORGICIŲ ir BONŲ SAVININKAMS UŽSIDARIUSIŲ BANKŲ

M. J. KIRAS

REAL ESTATE AND HOME BUILDER

JIS yra patyres per 20 metų paskoloms ir statybai. Jo pa-tyrimas šiandien yra naudingas del visų, kurie turi pirke morgicius ir bonus užsidariusių bankų.

SIMTAI yra žmonių, kurie turėjo įvairius reikalus su mano įstaiga ir visi yra man dėkingi.

DAUGELIS žmonių atėjo pas mane iš užsidariusių ban-kų ir aš daviau tikrą, nuosirdų ir naudingą patarimą. Bet dar yra daug žmonių, kurie nežino ką daryti. Taigi kviečiu atsilankyti į mano ofisą, mano patarimas sutaupins jums Receiverio ir teismo išlaidas ir kitus nesusipratimus.

BANKINIS apsaugos skrynuotės \$2.50 į metus. Apdrauda ir pinigų siuntimas.

M. J. KIRAS

REAL ESTATE AND HOME BUILDER

3335 So. Halsted St.

Daktaras

Kapitonas
Pasauliniame kare

WISSIG,

Specialistas iš
Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAMP UŽSISENĖJUSIOS ir NEISGYDOMOS JOS YRA Specialikai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusis, užuodijimą krau-jo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nuga-roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti ne-galėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitikrinkite ką jė jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstancius ligonius. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakre. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

art St. Louis Ave. Tel. Kedzie 2902

Vanos, lietas ir druskos vonos,

swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims

seredomis iki 7 v. v.

'NAUJIENŲ' PIKNIKAS

NEDELIOJ, 1932
Rugp.-August 14,

BIRUTĖS DARŽE

ARCHER AVE. ir 79 ST.

Programas bus puikiausias. Tėmykite tolimesnius pranešimus.

Tarp Chicago Lietuvių

D. Blozis Chicagoj

Praeitą savaitę atvyko į Chicago savo tėvų aplankyti Dan Blozis, kuris apie pusantros metų išgyveno rytinėse valstijose. Dan Blozis daugeliui chigagiciečių yra žinomas. Jis čia apie metus laiko rito si įvairiuose parengimuose. Tada jis buvo visai jaunas vyrukas. — vos 20 metų amžiaus. Bet nežiurint į savo jaunumą, jis pasižymėjo mokėjimu risti ir vikrumu. Tada pastebėjo kiti ristikai ir patarė jam pasidaryti profesionaliu ristikui.

Draugų padedamas, Dan išvyko į rytines valstijas, kur įvairiose vietose pradėjo risti ir tuo pačiu laiku dar labiau studijuoti ristynes. Jis sakė, kad tai buvusi jam tikra mokykla.

Dabar Dan Blozis sveria apie 210 svarų ir yra 6 pėdų aukštumo. Atrodo jis labai gerai. Nėra mažiausios abejonės, kad trumpoj ateityj jis taps pirmaciliu ristikui. Jis yra jaunas ir pilnas energijos, — reikiama, prieš jį tebėra visa ateitis.

Chicagoj Blozis žada pasilikti dar kai kurį laiką, o paskui vėl vykti į rytines valstijas. Beje, jis atvyks ir į "Naujienu" pikniką, kad pasimatyti su savo senais draugais ir pažįstamais. — N.

Saugokitės falšų čekių mainytojo

Antradienio pavakarį, rugpjūčio 2 d., pas Charles Jozaitytį (736 West 61 street) atsilankė apyjaunis vyras, taip pat 30-35 metų amžiaus. Jis 6 pėdų aukščio, juodbrūvis, sverias gal 180 svarų, be švarko ir be kalnieriaus, bet gražiais baltais marškiniais, juodomis kelnėmis, abelnai atrodęs švariai—atrodęs džen-telmonu.

Nepažįstamas vyras kalbėjo lietuviškai. Pasisakė, kad jis noris paimti rendon iš Juozaitio butą. Apžiūrėjęs leidžiamą rendon butą, nepažįstamasis pareiškė, kad butas jam patinka. Ir kad niekas kitas to buto nepaimtų, tai noris palikti ant rankos pinigų.

Vyras padavė \$48 čekį, išrašytą ant Central Republic Bank, Joe Olson vardu, ir pasirašytą Joe. Malon. Girdi, jisai duotų ant rankos pinigais, bet išėjęs iš darbo vėlai, kai jau bankai būvę uždaryti, tai pats negalėjęs čekio išmainyti.

Juozaitis, nieko blogo nemanydamas, paėmė siulomą jam čekį. 18 dolerių, kaip nepažįstamasis liepė, pasilikti rankpinigį už butą, o \$30 įteikė nepažįstamam vyrui gražos.

Kada tačiau Juozaitis mėgino čekį išmainyti, tai banke jam buvo pranešta, jogei Central Republic Bank neturi sąskaitos tokiam asmeniui (Joe. Olson), koks yra pažymėtas ant čekio.

Pasirodė, kad koks ten žulikas Juozaitį prigavęs. Tada Juozaitis nuvyko pažiūrėti buto adresu 5940 So. Wood st. Mat, nepažįstamas vyras, įsukęs \$48 falšų čekį Juozaitiui, pasisakė, kad jis gyvenąs adresu 5940 So. Wood street.

Ten betgi pasirodė, kad gyvena visai kiti žmonės. Šio buto šeimininkė paaiškino, kad tokiu pat tikslu buvo atsilankiusi dieną pirmiau moteriškė. Ir ji gavusi falšų čekį. Tik tas čekis buvęs suma \$35. Jis buvęs parašytas vardu Muka, o pasirašytas kokio ten Siman.

Vienok iš moters apipaskojimo asmens, kuris įsuko jai čekį, jis atrodė tas pats, kuris Juozaitį atlinkė.

Kalbama moteriškė jam išmainė čekį. Sukčius liepė jai pasilikti \$15 rankpinigį, o atiduoti jam \$20. Ji tą ir padarė ir, žinoma, dabar gailisi.

Gali būti, kad sukčius mėgins ir daugiau žmonių prigauti tokiu ar panašiu būdu. Taigi patartina lietuviams apsisaugoti ir iš nepažįstamų žmonių čekių nepriimti.

Šią žinią pridavė "Naujienu" per telefoną p. Castleman, Juozaitio draugas. — R.

Idomi ir graži radio programa

Praeitą antradienį lietuvių programa iš stoties WGES., leidžiama pastangomis Peoples Furniture krautuvų, suteikė daug malonumo kiekvienam, kuris tik turėjo radio ir galėjo programą girdėti.

Dainavo K. Sabonis, A. Ančiūtė, L. Sabonienė, A. Čiapas ir kiti. Gražia žavėjanti muzika. Bet lygiai buvo idomių ir pamokinančių kalbų, kurias pateikė konsulas p. Kalvaitis, Dr. K. Kiauga ir kiti.

Dėka šių radio programų, kaip kad Peoples krautuvės surengia kas antradienį, daug ko prisiklausai, daug ką sužinai ir išmoksti. Todel ačiū leidėjams, Peoples Furniture kompanijai. — Klausytojas.

Burnside

Išvažiavimas pavyko

SLA. 63 kp. turėjo išvažiavimą 24 liepos Dambrausko ukėje, Willow Springs, Ill. Sekmadienis pasitaikė puikus, tai žmonių privažiavo pusėtinai. Kurie turi savo automobilius, tai tie patys buvo ir dar kitus nuvežė. O kurie neturėjo, tai tie važiuojo trokų. Trokas nuvežė ir parvežė SLA. 63 kp. svečius veltui.

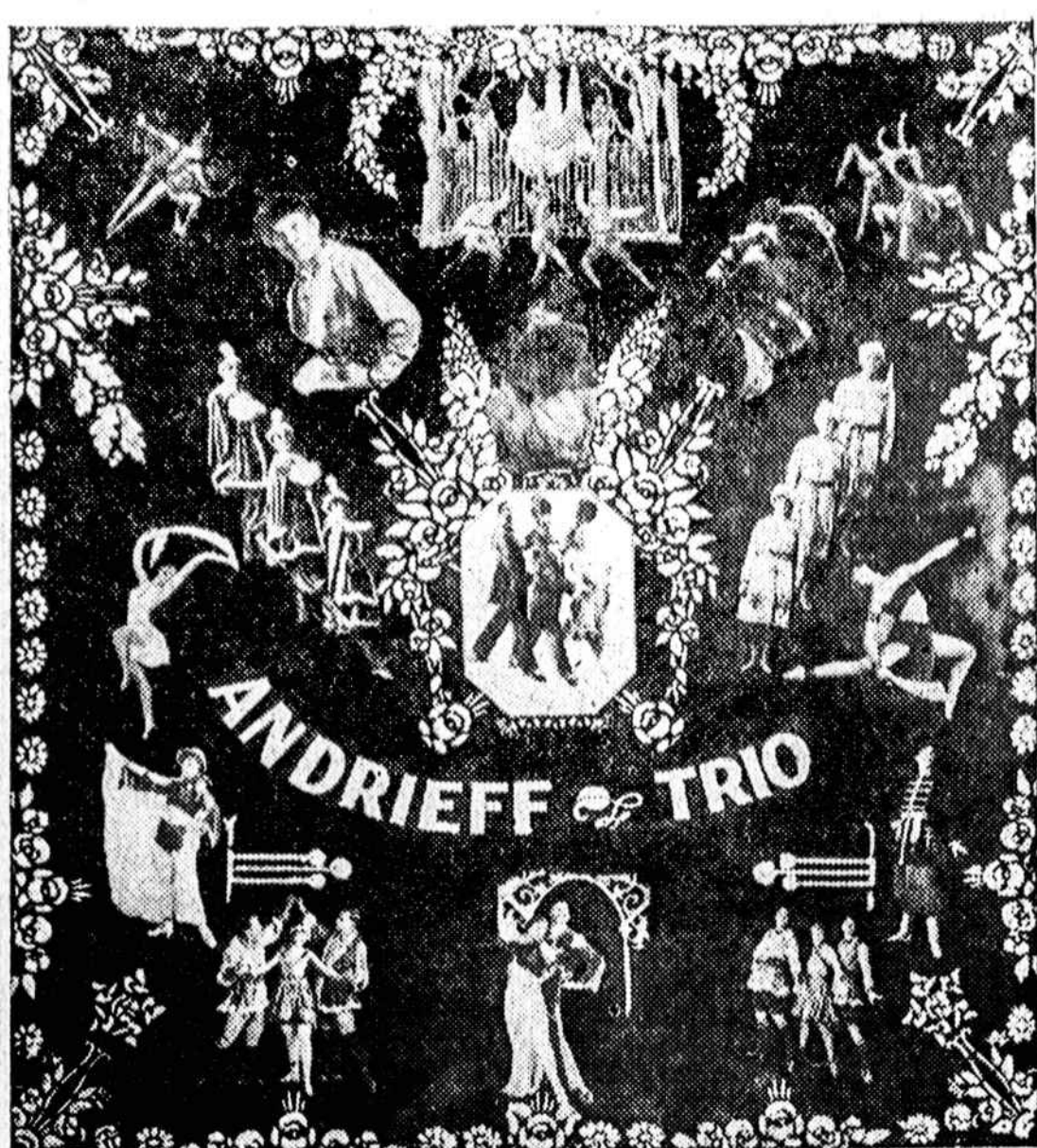
Šitas išvažiavimas įrodė, kad kuopos nariai tarp savęs gana gerai sugyvena.

Išvažiavimo komisija dirbo sušilusi, kad užganėdinti svečius. Taipgi buvo ir mažas programėlis. Pora rusų pašoko klasiškus šokius.

Daugiausia nariai, suėję į burius, kalbėjo apie seimą ir Gegužio su Jurgeliute netikusį vedimą SLA. reikalų ir kitus jų darbus. Sakėsi, kovosią, kad prašalinti juos iš Centro. Nariai turi pilną teisę reikalauti geresnės tvarkos Centre ir kad viršininkai pildytų konstituciją.

Susirinkimas.

Primenu SLA. 63 kp. nariams, kad susirinkimas bus penktadienį, 5 dieną rugpjūčio, Tuley Park svetainėje, paprastoj vietoje. Labai malonu butų, kad kuo daugiausia narių susirinktų. Yra tokių svarbių reikalų, kad turime juos užbaigti, ba negalima toliau atidėti. Jeigu jums, nariai, rūpi SLA. gerovė, tai bukite visi susirinkime. — B. V. S.

A. ANDRIEFFAS

Jis pats ir jo šokių mokyklos mokiniai dalyvaus programė Aug. 7 d. Birutės darže Budriko radio valandos piknike.

Bukime Joniškėčių piknike

Chigagiciečių Labdarybės ir Kultūros Klubas rengia jau antrą iš eilės šią vasarą pikniką. Šis piknikas, kaip ir pirmasis, atsibus pas St. Sveilainį, priešais Lietuvių Tautinės kapines. Piknikas įvyks sekmadienį, 7 d. rugpjūčio, ir prasidės lygiai 1 val. po pietų.

Chigagiciečiams Joniškėčių klubas yra jau plačiai žinomas iš jų pažymėtinų darbų, kaip tai, šelpimo beturčių, aukavimo kultūros ir apšvietos reikalams ir rėmimo viso to, pagal savo išgalę, kas tik yra dora, praktiku ir naudinga darbo žmonėms.

Todel atsilankydami į Joniškėčių pikniką mes jiems pagelbėsime tęsti tuos praktinius darbus ir toliau.

Joniškėčiai sakosi turėsią skanių gėrimėlių, gardžių užkandžių, šaunią muziką ir dar kitokių pamarginimų. Tad matoma, jogei Joniškėčiai deda daug pastangų, kad atsilankiusius patenkinti. Tad bukime visi jų piknike. — Reibenietis.

Mt. Greenwood

Platinis 111 gatvės vieškelį

Rugpjūčio mėnesį pradės platinti 111 gatvės vadinamą bulvarą. Iš kiekvienos pusės platinis po 10 pėdų. Senasis kelias paliks vidury. Senąjį kelią pakelsią 6 colius aukščiau. Keliu eisią pusės colio sunarplėti dratė, o ant jų dratų pilsią degutą.

111 gatvė bus platinama iki 40 pėdų skersai. Išplatinus, ja galės važiuoti eile keturios mašinos.

Lietuvaitės

NAUJIENOS tik ką atspausdino gražią, didelę spalvuotą MADŲ KNYGĄ. Joje rasite ne tik madas, bet ir šiaip nurodymus ir pavyzdžius išsiuvinėjimams, skrybelaitėms ir t. t. Kaina tik 10 centų.

Užsisakykite tuojau

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

IN OUR OFFICE

Darbą pradės nuo Crawford avenue ir varys iki Kean avenue.

Dabar 111 gatvė yra per siaura. Prie 111 gatvės ir Cicero avenue kuone kiekvieną dieną pasitaiko automobilių nelaimių. Štai ir praėjusią šventę tapo užmušta moteris ir kulkis, o keturius kitus nuvežė pusgyvius į ligoninę.

Apie platinimą 111 gatvės teko patirti iš kontraktoria.

SLA. 178 kp. pikniko komitetas deda visas pastangas, kad svečiai būtų patenkinti. Dirba naują platformę šokiams piknikui. Bus įvairių žaismių. — Žinių Gaudytojas.

Kupiškėnų dėmesiai

Kupiškėnų Bendro Klubo Amerikoje skyriaus, pavieniams nariams, rėmėjams ir pritarėjams steigiamo Kupiškų liaudies namo reikalu pareiškimas:

Reikalinga yra sutverti komitetas vedimui minėto liaudies namo reikalų visų žmonių naudai.

K. B. K. A. atstovas, Jonas Jodakis, organizuoja tokį komitetą, kurį vėliau visos K. B. K. A. kuopos ir teisėti nariai turės nubalsuoti ir užtvirtinti.

Prie K. B. K. A. priklauso visokių pažiūrų žmonių ir visi turi lygias teises tartis ir balsuoti reikalui atėjus.

— J. J. Kulis, K. B. K. A. pirmininkas.

SMULKIOS ZINIOS

P-nia Helen Kurpius, 25 m., 3433 Emerald avenue, išvežta į kauntės ligoninę. Rintai susirgusi.

Pirm keleto dienų Leo Shaulis, 21 metų, 3641 So. Wallace st., važiuojo motociklu. Prie 36 gatvės ir Union ave. jis susidūrė su automobiliu. Vaikinas skaudžiai užgautas. Pirmą pagelbą suteikta jam St. Paul's ligoninėj.

Pilietis R. Kanofsky, 2449 West 51 st., truputį linksmas įėjo į lietuvių minkštųjų gėrimų parlorį adresu 901 W. 35th St. šuva įkando pilietį.

Pranešta sveikatos departamentui.

O štai Marquette Parko apielinkėj: Namyose prie kampo 68 gatvės ir Maplewood avenue gyvena policininkas su šeima. Apielinkė rami, švari. Taigi policininko karas ir laikomas dažnai gatvėj prie namų.

Ale ot pasistatė savo troką netoliese graikų pedliorius, ir good bye! Nuvažiuojo troką su daržovėmis, su fruktais. Tur but vagiliai buvo alkani. — Žinių rinkėjas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delfo, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Svarbus Pranešimas

Lietuviams Pirkusiems Morgiečių per Universal State Banką (ir kitus uždarytus bankus)

A. A. ŠLAKIS

DYKAI — užregistruos ir peržiūrės morgiečius Tamstų apsaugai.

DYKAI — patarimas reikale tų morgiečių.

DYKAI — iškolektuos nuosimčius ir sumą.

DYKAI — patarimas taipgi namų savininkams ant kurių namų morgiečiai buvo padaryti.

OFISO VALANDOS — Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis: nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakarė.

A. A. ŠLAKIS

4145 Archer Ave., Chicago, Illinois
TEL. LAFAYETTE 7337

Amerikos Lietuviai

— išsiuntė per —

NAUJIENAS

VIRŠ

\$3,000,000.00

Ilgų metų patyrimas duoda mums galimybės pigiai ir saugiai pasiųsti jūsų pinigus paštu ir telegrama tarpininkaujant vienai saugiausių Bankų Lietuvoje.

Mes taipgi pasiūniame pinigus Rusijon, Vokietijon, Lenkijon, Brazilijon, Kanadon, Argentinon ir į kitus kraštus.

PINIGŲ KURSĄ IR BLANKAS IŠSIŪSIME ANT PAREIKALAVIMO

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted Street
Chicago, Illinois.

